

I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR przyjął wczoraj ambasadora Demokratycznej Republiki Wietnamu w Polsce — Je Tranga i przeprowadził z nim rozmowę na temat spraw interesujących oba kraje.

Rozmowa przebiegała w serdecznej atmosferze. (PAP)

Projekt reformy władz terenowych, perspektywiczny program mieszkaniowy — głównymi tematami obrad Sejmu PRL

Wczoraj odbyło się pierwsze po feriach parlamentarnych plenarne posiedzenie Sejmu, które zainaugurowało II sesję VI kadencji naszego parlamentu. Na sali obecny był Edward Gierek. W ławach Rady Państwa zajęli miejsca jej członkowie z przewodniczącym Rady — Henrykiem Jabłońskim. Przybył premier Piotr Jaroszewicz z członkami gabinetu.

Po otwarciu obrad przez marszałka Sejmu — Stanisława Guzę — Izba przystąpiła do pierwszego czytania rządu projektów ustaw dotyczących reformy władz terenowych na wsi i w małych miastach. Są to projekty ustaw: o zmianie konstytucji PRL w części dotyczącej organizacji rad narodowych i ich organów wykonawczych i zarządzających; o utworzeniu gmin i zmianie ustaw o radach narodowych.

Główne założenia projektów ustaw przedstawił premier Piotr Jaroszewicz. Premier podkreślił, że jest to niezmiernie ważne kompleksowe przedsięwzięcie, które bezpośrednio dotyczy przeszło połowy ludności kraju, zamieszkującej wsie i małe miasta. Jest to do niego zamierzenie ogólnospołeczne i ogólnopństwowe. Reforma stanowi zarazem ważny etap modernizacji systemu władzy i administracji państwowej, podnoszenia efektywności jej codziennych działań.

Sejm odesłał przedstawione przez prezesa Rady Ministrów projekty ustaw do komisji: Prac Ustawodawczych, Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości — w celu wspólnego rozpatrzenia, z zaleceniem, aby zaprosiły one przedstawicieli innych zainteresowanych komisji do udziału w rozpatrzeniu powyższych projektów ustaw.

Następnie posłowie wysłuchali sprawozdania Komisji Budownictwa i Gospodarki Komunalnej oraz Komisji Planu Gospodarczego Budżetu i Finansów o poselskim projekcie uchwały Sejmu o perspektywicznym programie mieszkaniowym. Składając sprawozdanie, pos. Jerzy Majewski (PZPR) omówił podstawowe warunki realizacji programu mieszkaniowego podkreślając, że obok ilościowego przyrostu budownictwa, podstawowym kryterium społecznej oceny budownictwa mieszkań jest poprawa ich jakości. Wskazał on, że rezultaty osiągnięte w 1971 r. i przewidywane wykonanie z nadwyżką planu tego rocznego, stanowią dobry początek realizacji perspektywicznego programu mieszkaniowego. Poseł-sprawozdawca wniosł o przyjęcie projektu

Jak przewiduje PIHM 20 bm. będzie w Polsce zachmurzenie zmienne z opadami deszczu ze śniegiem lub deszczu; tylko początkowo w dzielnicach południowo-wschodnich rozpozogodzenia. W górach opady śniegu. Temperatura maksymalna od 5 st. do 7 st. Wiatry początkowo słabe i umiarkowane od północno-zachodu wzrastające do dość silnych, a na Wybrzeżu silnych z kierunków zachodnich i północno-zachodnich.

uchwały Sejmu o perspektywicznym programie mieszkaniowym wraz z proponowanymi poprawkami.

Mówi M. Jagielski

Następnie rozpoczęła się dyskusja. Głos zabrał wiceprezes Rady Ministrów — Mieczysław Jagielski, który przedstawił główne założenia perspektywicznego programu mieszkaniowego.

Stawiając w perspektywicznym programie — jako naczelną zadanie — zapewnienie każdej rodzinie samodzielnego mieszkania, powiedzieliśmy jasno i otwarcie — stwierdził mówca — iż jest to zadanie na miarę pokolenia, które wymaga wielkiego ogólnospołecznego wysiłku.

Cechą szczególną programu jest jego kompleksowość. Określa on bowiem zarówno zadania i niezbędne do ich wykonania środki, jak i etapy osiągnięcia wyznaczonych celów. Integrując program mieszkaniowy z długofalowymi planami postępu gospodarczego, stwarzamy warunki dla odczuwalnej poprawy warunków życia ludności, a równocześnie uruchamiamy prężny czynnik dynamizowania rozwoju naszej socjalistycznej ekonomiki. Łącząc zapotrzebowanie wyniesione do r. 1990 około 6,6-7,3 mln mieszkań, to jest dwa i pół raza więcej niż zbudowaliśmy w minionym 20-leciu.

Przypominając już podjęte i realizowane decyzje w sprawie jednolitej polityki mieszkaniowej i rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego, wicepremier podkreślił, że stworzenie mu korzystnych warunków przyczyni się do uzyskania pomyślnych wyników. W okresie dwóch lat obecnej 5-latki we wszystkich formach budownictwa zostanie oddanych do użytku łącznie ok. 390 tys. mieszkań. Do podejmowania zadań ponad ustalenia planu należy jednak wrócić z przyspieszeniem tempa rozwoju gospodarki i zwiększaniem inwestycji powstają bowiem określone napięcia w bilansach materiałów budowlanych.

Perspektywiczny program mieszkaniowy — podkreślił M. Jagielski — łącznie z innymi programami, dotyczącymi zwłaszcza zaspokajania podsta-

wowych potrzeb społeczeństwa, spełniać będzie jedną z wiodących funkcji w procesie kształtowania koncepcji perspektywicznego planu rozwoju gospodarki i społeczeństwa do 1990 r. Bezpośrednio po podjęciu przez V Plenum KC PZPR uchwały o perspektywicznym programie mieszkaniowym, rząd opracował harmonogram realizacji

będzie szedł sił i środków dla jego realizacji.

Głosy w dyskusji

Zabierając z kolei głos pos. JERZY PEKAŁA (PZPR) podkreślił, że realizacja perspektywicznego programu budownictwa mieszkaniowego stanowi ważny element nie tylko poprawy warunków życia ludności, ale również istotny czynnik rozwoju gospodarki narodowej. Na przykładzie Krakowa wykazał on, że rozwój budowni-

Wczorajsze plenarne posiedzenie Sejmu PRL, zainaugurowało II sesję VI kadencji. Na zdjęciu: sala obrad podczas przemówienia prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza.

CAF — Matuszewski — telefoto

najpilniejszych, podstawowych zadań.

Na czoło wysuwa się intensywny rozwój tych dziedzin gospodarki, które po raz pierwszy określamy łącznie jako „przemysł mieszkaniowy”.

Mówiąc o potrzebie poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych i podwyższenia standardu mieszkań, wicepremier wskazał, iż na remonty i modernizację zasobów mieszkaniowych rad narodowych oraz prywatnych budynków czynszowych przeznaczają się w bieżącym 5-leciu ok. 26 mld zł tj. o 28 proc. więcej niż w ubiegłym 5-leciu.

Na zakończenie M. Jagielski powiedział: podjęliśmy wielkie zadanie społeczne i gospodarcze, które w pełni zasługuje na to, aby stać się zadaniem ogólnonarodowym. Rząd, który uważa za program mieszkaniowy za jedno z kluczowych zadań, nie

Strazacki „Pociąg Przyjaźni”

19 bm. z Dworca Gdańskiego w Warszawie wyruszył do Związku Radzieckiego „Pociąg Przyjaźni”, którego uczestnikami są przodujący członkowie drużyn pożarniczych z całego kraju, członkinie kobiecych drużyn ochotniczych straży pożarnych oraz działacze terenowi OSP — legitymujący się najlepszymi wynikami w pracy na rzecz ochrony przeciwpożarowej.

Oświadczenie KP W. Brytanii

Komitet Polityczny KP W. Brytanii ogłosił oświadczenie potępiające akcje USA w Wietnamie.

Oświadczenie Komitetu Politycznego KP W. Brytanii wyraża wszystkie przeciwstawne agresji USA w Wietnamie do nasilenia akcji protestacyjnych.

Sajgońskie rozmowy Kissingera

Po zakończeniu pierwszego spotkania Kissinger — Thieu, sajgoński rzecznik rządowy oświadczył dziennikarzom, że prezydent Thieu „ponownie odrzucił możliwość u-

tworzenia trójstronnej koalicji rządowej w Wietnamie Południowym”. Kissinger rozpoczął w czwartek drugą rundę rozmów z sajgońskim prezydentem Thieu.

Bengalia przyjeżdża do UNESCO

84 głosami przeciw 6 Ludowa Republika Bangladeszu została przyjęta do UNESCO, której XVII Konferencja generalna odbywa się właśnie w Paryżu.

Literatura polska w NRF

Zachodnoniemiecka placówka „Internationales”, opublikowała dokumentację, dotyczącą przekładów na język niemiecki literatury Europy Wschodniej. W wykazie tym literatura polska jest reprezentowana 299 pozycjami, węgierska —

Obrady szefów państw EWG Różnice zdań w podstawowych kwestiach

W czwartek o godzinie 10 rano w paryskim ośrodku konferencji międzynarodowej rozpoczęła się dwudniowa konferencja szefów państw i rządów dziewięciu krajów zachodnioeuropejskich — członków rozszerzonej Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

W konferencji, której przewodniczy prezydent Francji Georges Pompidou, biorą udział premierzy Belgii — Gaston Eyskens, Danii — Anker Joergensen, Holandii — Barend Biesheuvel, Irlandii — Jack Lynch, Luksemburga — Pierre Werner, kanclerz NRF — Willy Brandt oraz premierzy Wielkiej Brytanii — Edward Heath i Włoch — Giulio Andreotti. Towarzyszą im ministrowie spraw zagranicznych, ministrowie gospodarki i finansów oraz eksperci. Przy stole obrad zabrakło Norwegii, której społeczeństwo opowiedziało się w referendum przeciwko

przystąpieniu kraju do Wspólnoty Rynku.

Czy konferencja doprowadzi do przyspieszenia budowy zjednoczonej Europy Zachodniej, zgodnie z życzeniem wyrażonym przez prezydenta Francji — będzie można powiedzieć dopiero po zakończeniu jej obrad w piątek wieczorem. Już jednak w przemówieniach powitalnych, wygłoszonych przez szefa państwa francuskiego i premiera Holandii, zarysowały się różne koncepcje podejścia do problemów, jakie rozpatrzyć mają uczestnicy zachodnioeuropejskiego szczytu.

Zdaniem prezydenta Francji, uczestnicy szczytu powinni wytyczyć zasadnicze linie rozwoju Europy zachodniej, przynajmniej w perspektywie średnioterminowej. W odpowiedzi premier Holandii wyraził pogląd, że konferencja przywódców państw i rządów krajów EWG powinna stanowić etapy na drodze prowadzącej do unifikacji Europy Zachodniej, być podsumowaniem tego, co zostało już osiągnięte, a jednocześnie — określać metody pracy i drogę, która została do pokonania.

Po przemówieniach inauguracyjnych rozpoczęły się przy drzwiach zamkniętych właściwe obrady pierwszego z czterech posiedzeń roboczych. (PAP)

Szwecja oczekuje polskiego premiera

Pierwsza w historii wizyta szefa rządu polskiego w Szwecji oczekiwana jest w tamtejszych kołach oficjalnych i w świecie dziennikarskim z wielkim zainteresowaniem. Przygotowania na przyjęcie Piotra Jaroszewicza i towarzyszących mu osób są już od dłuższego czasu w pełnym toku.

Do dyspozycji naszego premiera oddany zostanie zabytkowy pałac Hagaslottet na obrzeżu Sztokholmu. Pałac jest już gotowy do przyjęcia polskich gości, którzy przybędą samolotem specjalnym 23 bm. Na lotnisku w Sztokholmie powita ich premier Olof Palme, w otoczeniu członków swego gabinetu.

Jednym z głównych tematów dialogu polsko-szwedzkiego będą szeroko pojęte stosunki między naszymi krajami, zwłaszcza zaś — stosunki gospodarczo-handlowe. (PAP)

Owocne rozmowy J. Mitreği w Peru

W czwartek, w trzecim dniu swego pobytu w Peru, wicepremier Jan Mitreği złożył wizytę premierowi i ministrowi ds. armii ładowej Peru, generałowi Ernesto Montagne Sanchezowi.

Wicepremier Mitreği przeprowadził także rozmowy z ministrem górnictwa i energetyki Peru Jorge Fernandezem Maldonado, na temat zbudowania przez Polskę kopalni węgla koksującego oraz węgla energetycznego wraz z koksownią. W czasie spotkania z ministrem rybołówstwa uzgodniono wstępnie projekty wybudowania przez naszych specjalistów portu i kombinatu rybnego w Tacma. (PAP)

Porozumienie handlowe ZSRR — USA

Trzykrotny wzrost obrotów

W dniach 12 — 18 października w Waszyngtonie odbywała się druga sesja radziecko-amerykańskiej komisji ds. handlu, utworzonej zgodnie z porozumieniem osiągniętym między przywódcami radzieckimi, a prezydentem USA w maju bieżącego roku.

Sesję przewodniczył minister handlu USA, Peter Peterson. Na czele radzieckiej delegacji rządowej stał minister handlu zagranicznego ZSRR, Nikołaj Patoliczew.

Przeprowadzono rozmowy i podpisano porozumienia w sprawie handlu, uregulowania rozliczeń z tytułu Lend-Lease i o wzajemnym udzieleniu kredytów. Podpisano także porozumienie w sprawie niektórych problemów żeglugi morskiej. Rozmowy na ten temat prowadziły specjalne delegacje rządowe obu krajów.

Porozumienie w sprawie handlu przewiduje m. in. że strony udzieli sobie klauzuli największego uprzywilejowania w dziedzinie taryf celnych, opłat, i innych formalności przy imporcie i eksporcie towarów. Porozumienie przewiduje, że strony będą popierały nawiazanie efektywnych kontaktów gospodarczych między organizacjami i firmami handlowymi obu krajów z uwzględnieniem zasobów i długoterminowych zapotrzebowań każdego kraju na surowiec, maszyny i procesy technologiczne.

Obie strony wyraziły również chęć, by w ciągu 3-letniego okresu obowiązywania porozumienia miały charakter rzeczowy i konstruktywny, pracując nad rozwiązaniami wnosić poważny wkład do sprawy umocnienia stosunków między ZSRR a USA. Kolejna, trzecia, sesja radziecko-amerykańskiej komisji ds. handlu odbędzie się w Moskwie w 1973 r. (PAP)

Obrady banku RWPG

W czwartek odbyło się w Moskwie XXXIV posiedzenie Rady Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej. Rada zatwierdziła plan kredytowy banku oraz przedyskutowała inne problemy związane z jego działalnością.

Zmiana rządu Zair

Prezydent Republiki Zair Mobutu Sese Seko ogłosił skład nowego rządu republiki, który nazywać się będzie obecnie Krajowym Komitetem Wykonawczym.

Targi w Sztokholmie

W czwartek zostały otwarte w Sztokholmie doroczne międzynarodowe targi techniczne. W targach uczestniczą wystawcy z 17 krajów, a wśród nich Polska, która reprezentuje 10 największych central inwestycyjnych handlu zagranicznego. Polska jest w tym roku drugim co do wielkości — po W. Brytanii — wystawcą.

Premier stwierdził, że reforma władz terenowych wsi to ważne, kompleksowe przedsięwzięcie, które bezpośrednio dotyczy przeszło połowy ludności kraju. W orbitę reformy wchodziłyby decydujące kwestie rozwoju rolnictwa — pierwszoplanowej gałęzi gospodarki. W myśl wskazań VI Zjazdu PZPR reforma stanowi ważny etap modernizacji systemu władzy i administracji państwowej. Jej celem jest stworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu socjalistycznemu rozwojowi wsi, uwolnieniu ludności od administracyjnych i biurokratycznych ograniczeń, umocnieniu demokracji socjalistycznej oraz centralizmu demokratycznego.

Wskazując na słabości dotychczasowych gromad, premier stwierdził, że proponuje się powołanie do życia silnych jednostek gospodarczo-administracyjnych: mikroregiony o dużej samodzielności ekonomicznej i uprawieniach. Chodzi o przybliżenie do każdej wsi władzy efektywnej i sprawnej, będącej w stanie gospodarować, zarządzać i znacznie lepiej załatwiać sprawy obywateli. Utworzonych ma być ok. 2,4 tys. gmin. Ich przeciętny obszar wyniesie ok. 130 km kw., a przeciętna liczba mieszkańców ok. 7 tys. osób.

Rozmiar i potencjał gmin umożliwi ich kompletne wyposażenie w placówki gospodarcze, zaopatrzeniowe, usługowe, socjalne, kulturalne, oświatowe i kulturalne. Rząd będzie dążył do tego, by w każdej gminie rozwijały się ośrodki służby i produkcji rolnej, GS-y, placówki obrotu rolnego i skupu, magazyny na wozowe, paszowe i maszyn rolniczych, piekarnie, punkty rzemieślniczo-masarskie i inne jednostki usługowe. Szczególnie ważne będzie miało powołanie w gminach jednolitych ośrodków służby rolnej.

W perspektywie wszystkie gminy będą dysponowały ośrodkiem zdrowia, leczniczą weterynaryjną, posterunkiem MO, urzędem stanu cywilnego i urzędem pocztowo-telekomunikacyjnym. Rozwijane będą placówki oświatowe i kulturalne, a przede wszystkim gminne szkoły zbiorcze.

Zgodnie z projektem ustawy, organem władzy państwowej w gminie ma być gminna rada narodowa, w skład której wchodzić będzie co najmniej jeden przedstawiciel każdej wsi. Kierować ona będzie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, troszczyć się o sprawy ludności, kierować rozwojem gminy i dbać o wykonanie zadań ogólnopństwowych. Gminna rada będzie łączyć rolę terenowego organu władzy państwowej z obowiązkami podstawowego organu samorządu społecznego.

Wydatnie wzmocniona została rola gminnych rad narodowych. Projekt ustawy przewiduje m. in. nadanie wiążącego charakteru uchwałom przez rady wieloletnim i rocznym planom rozwoju gminy. Do planów tych sporządzone też będą główne zadania instytucji, organizacji i placówek państwowych i spółdzielczych, działających bezpośrednio na rzecz mieszkańców gminy, choć nie podporządkowanych radzie bezpośrednio. W ten sposób działalność tych organizacji i placówek będzie przedmiotem koordynacji przez nowe władze gminne.

Na gminach spoczywać będzie punkt ciężkości jeśli chodzi o podstawowe zadania administracyjne. Gminy staną się w tych sprawach pierwszą instancją, co pozwoli obywatelom załatwiać na miejscu większość swoich spraw.

Administrację gminy ma, zgodnie z projektem, sprawować urząd gminny, kierowany przez naczelnika wyposażonego w niezbędne kompetencje, odpowiedzialnego za wykonywanie uchwał rady gminnej i zarazem za realizację zadań

ogólnopństwowych. Tym samym na szczeblu gminy wprowadzona zostanie zasada jednoosobowego kierownictwa w administracji.

Naczelnik gminy będzie realizował ogólnopństwowe zadania rozwoju rolnictwa, kierował gminną służbą rolną, przygotowywał projekty planów gospodarczych, kontrolował wykonywanie przez mieszkańców wsi i małych miast ich obowiązków wobec państwa, urzędziwiał funkcje koordynacyjne, odpowiadał za porządek publiczny.

Naczelnik gminy przejmie od organów powiatowych nie małe wszystkie kwestie dotyczące produkcji rolnej, budownictwa indywidualnego, zdrowia, spraw komunalnych i komunikacyjnych, zezwoleń na prowadzenie warsztatów rzemieślniczych i usługowych, sprawy związane z oświatą, kulturą, turystyką, działalnością socjalną.

Nowym obowiązkiem mogą sprostać jedynie pracownicy o odpowiednich kwalifikacjach i wyrobieniu politycznym i społecznym. Do przyszłych urzędów gmin skierowanych zostanie wielu doświadczonych działaczy i specjalistów. Premier stwierdził, że ci spośród pracowników biur GRN, którzy w wyniku reorganizacji będą musieli zmienić miejsce pracy — spotkają się z niezbędną opieką i pomocą.

Utworzenie silnego organu wykonawczego w gminie nie może oznaczać osłabienia roli samorządu gminnego. Wręcz przeciwnie — podkreślił premier — nastąpi faktyczne umocnienie funkcji władzy gminnej rady narodowej.

Projekt ustawy przewiduje objęcie reformą również małych miast ściśle powiązanych z otaczającymi je terenami wiejskimi. Dla wielu z tych miast powiązanie z gminą stworzy perspektywę ożywienia gospodarczego, rozwiązania problemów zatrudnienia zwłaszcza w sferze usług dla wsi oraz wielu innych żywotnych spraw ludności. Reforma rozwiązuje także problem osiedli.

Niezbędne — w związku z reformą — zmiany prawne zawarte są w projekcie ustawy o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych. Zmian wymagają też trzy artykuły konstytucji: za proponowane one zostały w projekcie ustawy o zmianie Konstytucji PRL. Rząd przedłożył jednocześnie Sejmowi projekty 4 aktów wykonawczych stanowiących niezbędne uzupełnienie ustawy.

Byli pracownicy PPTH ukarani za kradzieże

Przed Sądem Wojewódzkim w Poznaniu zakończył się wczoraj proces dziewięciu byłych pracowników Poznańskiego Przedsiębiorstwa Transportu Handlu w Poznaniu oskarżonych o dokonywanie w latach 1963 — 70 nadużyć na szkodę Zakładów Mięsnych — Rzeźni.

Trybunał ustalił, że oskarżeni nabywali od nieuczciwych pracowników Rzeźni mięso i przetworzy mięsne (pochodzące z pozaewidencyjnych nadwyżek) placąc 20 zł za 1 kg, a następnie sprzedawali je — po 30 zł za 1 kg — niektórym klientom sklepów Miejskiego Handlu Mięsem. Działając w ten sposób np. osk. Stanisław Szumiński wziął udział w zagarnięciu 13,3 ton mięsa (wartość 530 tys. zł), osk. Roman Roehr — 8,5 tony (wartości 340 tys. zł), a Franciszek Wiczorek — 7,8 ton (wartości 310 tys. zł).

Sąd skazał S. Szumińskiego na 6 lat pozbawienia wolności, grzywnę w wysokości 40 tys. zł i utratę praw publicznych na 3 lata, R. Roehra — na 6 lat, 30 tys. zł grzywny i 4-letnią utratę praw, F. Wiczorka — na 6 lat, 30 tys. zł grzywny i 3-letnią utratę praw, J. Primkego na 5 lat, 30 tys. zł grzywny i utratę praw na 3 lata, Bogusława Stachowiaka — na 5 lat, 20 tys. zł grzywny i utratę praw na 2 lata, a Ryszarda Krauzego na 5 lat pozbawienia wolności, 15 tys. zł grzywny i 2-letnią utratę praw. Wobec wszystkich wymienionych Trybunał orzekł konfiskatę mienia w całości. Pozostali oskarżeni otrzymali kary pozbawienia wolności w granicach od 3,5 roku do 2 lat. Ponadto Sąd zasądził od oskarżonych na rzecz Zakładów Mięsnych 1,7 mln zł tytułem odszkodowania. Wyrok nie jest prawomocny. (ak)

Poznańscy filharmonicy w Warszawie

Wczoraj rano opuściła Gród Przemysław orkiestra symfoniczna Poznańskiej Filharmonii, która pod kierunkiem Renarda Czajkowskiego, występować będzie gościnnie na koncertach w Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Dzisiaj i 21 bm. wystąpi ona w towarzystwie chóru FN — pod batutą Józefa Boka — oraz solistów Jerzego Godzińskiego (fortepian) i Bogdana Paprockiego — śpiew.

Poznańscy wirtuozi wykonają: „Smutną opowieść” Mieczysława Karłowicza, IV Symfonię koncertującą Karola Szymanowskiego i „Sonety krymskie” Stanisława Moniuszki. (ask)

Dokończenie ze str. 1

ta mieszkaniowej przyczynia się do lepszego wykorzystania potencjału produkcyjnego wielu przedsiębiorstw. Z kompleksowym programem budownictwa mieszkaniowego wiąże się ściśle sprawa jego nowoczesności i poprawy jakości budowlanych mieszkań.

Przedstawiona Sejmowi uchwała zwraca się do szerokiego społeczeństwa, bo jej wynik zależy od wspólnego wysiłku powiedział pos. HALINA SKIBNIEWSKA (bezpartyjna). Społeczeństwo jest uczestnikiem i współtwórcą programu mieszkaniowego. Znaczną część swego wystąpienia posłanka poświęciła problemowi właściwego gospodarowania przestrzennego kraju, podkreślając że nowym inwestycjom towarzyszyć musi troska o zachowanie naturalnego środowiska przyrodniczego, niedopuszczanie do niepożądanego ekspansji urbanizacji.

Kolejnym mówcą pos. LESZEK STRYCHARSKI (PZPR) stwierdził, że dyskusja w zakładach pracy i szerokie kręgiach społeczeństwa wykazała głęboką troskę o zaopiekowanie jak najlepszych warunków do pełnej realizacji programu mieszkaniowego. Przyspieszenie tempa budownictwa w tym 5-leciu i dalsze zadania stwarzają konieczność zwiększenia nakładów na potrzeby gospodarki komunalnej i rozwój przedsiębiorstw specjalistycznych.

Pos. FELIKS STARZEC (ZSL) oświadczył, że program rozwoju budownictwa mieszkaniowego na wsi sprzyjać będzie nie tylko poprawie warunków życia ludności wiejskiej, ale również dynamicznemu rozwojowi rolnictwa. Obok wdrażania nowoczesnej techniki i technologii w budownictwie, nie należy zaniedbywać tradycyjnych sposobów budownictwa oraz uzyskiwania materiałów budowlanych co ma szczególne znaczenie na wsi. Należy udzielać poparcia chłopskim zespołom oraz małym zakładom rzemieślniczym, produkującym materiały budowlane. Na uwagę zasługują projekty powołania na wsi spółdzielni mieszkaniowych.

Pos. TADEUSZ KWASNIEWSKI (SD) podkreślił, że w środowiskach będących terenem działalności Stronnictwa Demokratycznego program budowy drugiej Polski spotkał się z pełnym uznaniem i poparciem. W realizacji programu perspektywicznego — zaakcentował posł — ma poważny udział budownictwo jednorodzinne. Stanowi ono zasadniczą formę realizacji tego programu w małych miasteczkach i na wsi. Wskazał również na znaczenie, jakie w urzędzie wistnieniu programu mieć będzie rzemiosło budowlane.

Pos. STANISŁAW ŚWIDER-SKA (PZPR) skoncentrowała się

Promocje doktorskie w UAM

Na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyły się wczoraj promocje doktorskie dla wszystkich wydziałów uczelni. 50 osób, w obecności dziekanów wszystkich uczelnianych wydziałów i swych promotorów, wysłuchało słów promotorów uczelni, prof. dr hab. Stanisława Michalskiego, a następnie złożyło ślubowanie oraz odebrało dyplomy doktorskie. (—)

na mieszkaniowych problemach. Potrzeby tego drugiego pod względem wielkości w kraju, prze mysłowego miasta w dziedzinie go spodarki mieszkaniowej przez długi okres nie były zaspokajane. Tak że planowane na bieżącą 5-latkę 150 tys. izb nie zaspokoje jeszcze istniejących potrzeb.

Pos. ZENON KOMENDER (bezpartyjny) nawiązał w swej wypowiedzi do tych głosów w dyskusji, które włączyły plany budownictwa mieszkaniowego z polityką przestrzenną. Podkreślił, że zadaniem wielkiej wagi jest wykorzystanie przewidywanego wielkiego wzrostu budownictwa mieszkaniowego nie tylko dla poprawy sytuacji mieszkaniowej — ale również dla stworzenia nowoczesnej koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju.

Niektóre zagadnienia budownictwa mieszkaniowego na wsi poruszył pos. MIECZYSLAW MEDUSKI (ZSL). Stwierdził on m. in., że właśnie warunki mieszkaniowe na terenach wiejskich stanowią czynnik osłabiający nadmierną migrację ludności z wsi do miasta. Bez odpowiednich mieszkań nie można też na stałe przyciągnąć na wieś niezbędnej kadry specjalistów.

Zamierzam na miarę historyczną określić pos. JANUSZ ZABŁOCKI (bezpartyjny) „Znak” przedłożony Sejmowi perspektywiczny program budownictwa mieszkaniowego. Dążenie do maksymalnego skrócenia czasu czekania na mieszkanie — stwierdził posł — to sprawa o wielkim znaczeniu społecznym, która powinna być należycie doceniana przez rząd i odpowiednie resorty. Chodzi również o pomoc rodzinom wielodzietnym i najsłabszym sytuowanym.

Znaczną część swego wystąpienia pos. SYLWESTER ZAWADZKI (PZPR) poświęcił sprawom związanym z usprawnieniem administrowania osiedlami mieszkaniowymi, podniesieniem roli samorządu mieszkańców, właściwego wykorzystania samorządnych rodziców się inicjatyw społecznych. Wypracowany u nas — powiedział — model działania samorządu mieszkańców w tryzmał, mimo pewnych słabości, próbę czasu. Chodzi jednak o to, aby stworzyć szerokie możliwości faktycznego udziału w zarządzaniu osiedlem i kontrolowaniu pracy administracji.

Pos. STANISŁAW ROSTWOROWSKI (ChSS) określił omawiany program rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jako jeden z najbardziej doniosłych programów w życiu socjalistycznej Polski. Na jego szczególne znaczenie składają się zwłaszcza trzy elementy: aktywizacja życia gospodarczego kraju, zakres podjętego zamierzenia i jego doniosła rola społeczna. O niezbędnych rozwiązaniach organizacyjnych w budownictwie, które stanowią warunek terminowej i sprawnej realizacji wielkiego programu budowy „drugiej Polski” mówił w swym wystąpieniu pos. JERZY PIOTROWSKI (PZPR). Niezbędna jest — wskazał on — integracja prac projektowych z procesem inwestycyjnym, co pozwoli na skrócenie okresów realizacji przedsięwzięć budowlanych. Konieczna jest także koncentracja budownictwa.

Kolejnym mówcą był pos. JANUSZ WÓJCİK (ZSL). Stwierdził on, że dalszy rozwój budownictwa na wsi wymagać będzie m. in. rozszerzenia produkcji materiałów budowlanych. Osiągnięcie to można poprzez wykorzystanie wszystkich rezerw. Podkreślił również, że wieś uznaje za słuszną decyzję podporządkowania służb budowlanych na wsi resortowi rolnictwa.

Ostatni z mówców — ST. KOWALCZYK podkreślił, że zadania w dziedzinie poprawy sytuacji mieszkaniowej społeczeństwa stanowią integralną, niezwykle istotną część całego programu społeczno-ekonomicznego partii. Program ten odzwierciedla cztery podstawowe cechy naszych obecnych działań: wysoką dynamikę wzrostu, stawkę na człowieka, troskę o zaspokojenie jego potrzeb i odwołanie się do społecznej aktywności.

Chcemy — powiedział sekretarz KC — traktować mieszkanie jako kluczowy czynnik socjalistycznego modelu konsumpcji. Nie można budować i rozwijać nowoczesnego, socjalistycznego społeczeństwa bez stałego powiększania jego mieszkaniowej przestrzeni i podnoszenia jej standardu. Jest to kwestia twożnienia możliwości wypoczynku, podnoszenia poziomu oświaty i kultury, a także zapewnienia ogólnej aktywności społecznej obywateli.

Nie ma odwrotu z obranej drogi, prowadzącej do mieszkaniowej poprawy. Z każdego punktu widzenia trzeba tę drogę skracać i przyspieszać terminy realizacji przedsięwzięcia programu. Nie możemy ani przez chwilę osłabiać starań dla konsekwentnego egzekwowania postanowień uchwał, zwłaszcza w odniesieniu do zadań, jakie nakłada ona na poszczególne ogniw naszego gospodarki. Bez współdziałania ze strony niemal wszystkich resortów gospodarczych, samo budownictwo niewiele zrobi. W uchwale mówimy o potrzebie stworzenia nowoczesnego przemysłu mieszkaniowego. Jego zaczątki już powstały. Musimy zapewnić niezbędne organizacyjne i techniczne warunki dla jego szybkiego rozwoju.

Chcemy szybko budować więcej dobrych, w tym także większych mieszkań, wznoszonych przy pomo

cy nowoczesnych technik i technologii, wyposażonych w nowoczesne elementy, a to więcej kosztuje. Chodzi o to, by wzrost ten utrzymywał się tylko w granicach rzeczywistej poprawy walorów nowych mieszkań.

Pragniemy — podkreślił St. Kowalczyk — aby program mieszkaniowy stał się siłą dźwigni postępu technicznego i ekonomicznego; dalszego, przyspieszonego rozwoju całej naszej gospodarki. Z kolei — pomyślna realizacja naszej uchwały zależeć będzie od dynamiki rozwoju kraju. I z tego punktu widzenia rozpatrując ten problem, mamy podstawy do optymizmu. Przebieg realizacji zadań gospodarczych — zarówno w 1971 r. jak też w roku bieżącym, cechuje wysoka dynamika wzrostu; upoważnia to do stwierdzenia, że uda nam się przekroczyć pierwotnie ustalone wskaźniki pięcioletki. W tym względzie rok przyszły będzie rokiem przełomowym. Plan na 1973 r. powinien zakładać odpowiednio wyższe zadania. Pozwoli to na utrwalenie wysokiej dynamiki rozwojowej.

Podjęcie uchwały

Po zakończeniu dyskusji Sejm podjął jednomyślnie uchwałę o perspektywicznym programie mieszkaniowym.

Podjęta uchwała głosi, że dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego uznać należy za jeden z najważniejszych celów polityki społeczno-gospodarczej państwa. Poprawa sytuacji mieszkaniowej stanowi decydujący czynnik ogólnego wzrostu poziomu życia ludności kraju, umacnia poczucie stabilizacji obywateli, zwłaszcza młodzieży wkraczającej w wiek życiowej samodzielności. Dla zapewnienia każdej rodzinie — podkreśla uchwała — w połowie lat 80-tych samodzielnego mieszkania oraz dokonania do końca 1990 r. zasadniczej modernizacji starych zasobów mieszkaniowych, należy w latach 1971—1985 wybudować co najmniej 4,5 do 4,8 mln nowych mieszkań, zaś do roku 1990 łącznie 6,6 do 7,3 mln mieszkań.

Uchwała podkreśla m. in., że koncentracja budownictwa w dużych miastach i wzrastający udział uprzemysłowionych metod wznoszenia domów, wymaga intensyfikacji budownictwa jednorodzinnego, które powinno rozwijać się szczególnie silnie w miastach małych i na obrzeżach miast większych.

Dokument zwraca uwagę, że ustalony w 5-letnim planie społeczno-gospodarczego rozwoju kraju w latach 1971—75 wzrost budownictwa mieszkaniowego nie stworzy jeszcze możliwości zaspokojenia wszystkich potrzeb społecznych w tym zakresie. W pierwszej kolejności nowe mieszkania winny być przeznaczane w tym 5-leciu na potrzeby załóg fabrycznych. Jednocześnie winny być zapewnione także zasady rozdzielności mieszkań, aby zaspokojone zostały potrzeby rodzin znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach lokalowych. Obywatele w coraz szerszym zakresie powinni mieć możliwość uzyskania mieszkań w formie własności osobistej przy jednoczesnym ograniczeniu wszelkich form reglamentacji. Oznacza to stały wzrost udziału budownictwa indywidualnego i spółdzielczego.

Uchwała zwraca uwagę, że perspektywiczny program mieszkaniowy wymaga uruchomienia nowych środków działania niezbędnych dla jego realizacji.

W uchwale stwierdza się, że poprawa warunków mieszkaniowych winna służyć rozszerzaniu społecznych funkcji budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza przez rozwój instytucji stwarzających najkorzystniejsze warunki zaspokojenia potrzeb bytowych, związanych z wychowaniem dzieci, kształceniem, ochroną zdrowia, wypoczynkiem i rozwojem kulturalnym. Uchwała precyzuje zadania stojące przed spółdzielczością mieszkaniową — główną formą budownictwa oraz wskazuje na odpowiedzialność zadania jakie stoją przed radami narodowymi, jako rzeczywistym koordynatorem budownictwa mieszkaniowego na swym terenie.

Dokument zobowiązuje Radę Ministrów do opracowania szczegółowych planów działania zmierzających do realizacji perspektywicznego planu mieszkaniowego. Budownictwo mieszkaniowe winno być traktowane jako priorytetowe zadanie inwestycyjne.

Uznając, że perspektywiczny program mieszkaniowy jest sprawą całego społeczeństwa,

wszystkich organów państwowych i organizacji społecznych — czytamy w końcowej części uchwały — Sejm zwraca się do wszystkich o aktywny i gospodarski udział w realizacji tego programu. Apel skierowany jest do pracowników budownictwa, inżynierów i techników, architektów, urbanistów, artystów plastyków, do działaczy rad narodowych i samorządu mieszkańców, do działaczy spółdzielczości mieszkaniowej, do młodzieży, do wszystkich obywateli. Sejm PRL jest przekonany, że pomyślny rozwój gospodarczy kraju pozwoli skrócić przyjęty okres realizacji programu perspektywicznego mieszkaniowego oraz stale zwiększać zadania budownictwa mieszkaniowego.

Prawo Wynalazcze

Z kolei Sejm przystąpił do wysłuchania sprawozdania Komisji Nauki i Postępu Technicznego oraz Komisji Prac Ustawodawczych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo Wynalazcze. Sprawozdawcą był pos. TADEUSZ MŁYNIAK (SD). W swym wystąpieniu podkreślił on rolę wynalazków w rozwoju postępu technicznego i gospodarki narodowej. W Polsce w ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost wynalazczości. W 1971 r. do opatentowania zgłoszono 5,5 tys. projektów krajowych, natomiast projektów racjonalizatorskich, wydano 2300 patentów.

Nowe Prawo Wynalazcze — wyraża zdanie istotnych innowacji i zmian zmierzających do odbiurokratyzowania postępowania patentowego — pozwoli przyspieszyć wdrażanie nowych rozwiązań technicznych i techniczno-organizacyjnych w gospodarce narodowej, stworzy warunki głębszego zainteresowania dokonywaniem i wdrażaniem wynalazków w jednostkach gospodarki społecznej. Również nowe, zmienione kompletnie Prawo Wynalazcze, dostosowane będzie do odnośnych przepisów prawa międzynarodowego.

Mówca w imieniu rozpatrującego projekt ustawy komisji sejmowej wyraził zgodę na uchwale nowej ustawy o wynalazczości.

Nad przedstawionym przez pos. Młyniaka sprawozdaniem wywodziła się dyskusja, w której zabierał głos posłowie JERZY BUKOWSKI (bezpartyjny) i CZESŁAW KONCZAL (PZPR).

Pos. Konczal wyraził przekonanie, że nowelizacja prawa o wynalazkach odegra może istotną rolę w procesie unowocześniania naszej gospodarki. Omówił on ekonomiczne, społeczne i wychowawcze aspekty ruchu wynalazczego. Istotnym czynnikiem przedstawionej ustawy jest dążenie do znacznego skrócenia drogi od pomysłu racjonalizatorskiego do jego zastosowania w przemyśle. Ustawa przyczyni się do wzrostu zainteresowania zarówno racjonalizatorów jak i całych załóg pracowniczych.

W następnym punkcie porządku dziennego wysłuchano sprawozdania Komisji Pracy i Spraw Socjalnych o trzech dekretych Rady Państwa uchwalonych w okresie między sesjami Sejmu. Sprawozdanie przedstawił pos. STANISŁAW SZKRABA (PZPR).

Pierwszy z tych dekrétów stanowi o dodatkowych dniach wolnych od pracy, a pozostałe dwa normują sprawy uposażenia oraz spraw zaopatrzenia emerytalnego osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Sejm zatwierdził dekrety Rady Państwa.

Sytuacja polityczna

W ostatnim punkcie porządku dziennego minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski złożył informację o aktualnych problemach polityki zagranicznej PRL.

Min. Olszowski omówił znaczenie sojuszu polsko-radzieckiego i wskazał na aktywne członkostwo Polski we wspólnotie socjalistycznej.

Wiele miejsca szef polskiej dyplomacji poświęcił wynikom niedawnej wizyty J. Gierka we Francji i perspektywom rozwoju współpracy między obu krajami.

Stwierdził następnie, że dokonaliśmy także istotnego postępu w rozwoju dobrosąsiedzkich stosunków z państwami skandynawskimi. Obszerny fragment wystąpienia S. Olszowskiego poświęcony był problematyce stosunków Polska — NRF. Mówca charakteryzował też rozwój stosunków Polska — USA.

(Przemówienie min. S. Olszowskiego opublikujemy w dniu następnym).

W godzinach wieczornych zakończyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Sejmu — pierwsze w sesji jesienniej. PAP

Samorząd i administracja

U podłoża reform administracji państwowej na najniższym szczeblu, a podstaw tych zmian, które doprowadzą do rezultatu, do przekształcenia gromad w gminy, leżą postanowienia VI Zjazdu PZPR, o czym już wspominaliśmy w poprzednich publikacjach tego cyklu. Godzi się jednak jeszcze raz przypomnieć, że podstawowym celem przygotowywanych przemian jest umocnienie socjalistycznego ustroju i konkretna realizacja ogólnych prawidłowości budownictwa socjalistycznego. Chodzi przede wszystkim o to, by — służąc socjalizmowi — zapewnić jak najlepsze warunki dla bardziej dynamicznego i bardziej wszechstronnego społeczno-ekonomicznego rozwoju naszej wsi.

Temu nadrzędemu celowi podporządkowana jest również koncepcja rozdzielania na szczeblu gminy czynników administracyjnego od czynników społecznego, samorządowego. Pamiętać bowiem należy, że jest to takie rozdzielanie obu tych czynników, które ma na celu umocnienie każdego z nich, lepszą realizację funkcji każdego z nich i ściślejsze współdziałanie między nimi.

Na czym ta koncepcja polega i do czego zmierza?

Gminna rada narodowa

Pełna i jasna odpowiedź na to pytanie wymaga sięgnięcia do pewnych pojęć podstawowych. Zaczniemy od czynników społecznego, to znaczy od gminnej rady narodowej. Będzie to przedstawiciel, a więc wybierany, organ władzy państwowej, którego zadanie polegać ma na organizowaniu sił społecznych do wykonywania zadań wynikających z planów społeczno-gospodarczych rozwoju kraju i planów terenowych, na kontrolowaniu i nadzorowaniu pracy administracji gminy itp. Rady gminne będą liczyły do 50 radnych (gromadzką licząc do 27 radnych), przy czym w ich skład wchodzić ma przynajmniej jeden przedstawiciel z każdej wsi. Obok funkcji inspirowania, inicjowania, obowiązkiem rady będzie kojarzenie interesów gminy z interesem ogólnokrajowym. Kompetencje gminnej rady ulegną w porównaniu z prerogatywami gromadzkiej rady znacznemu rozszerzeniu, aby mieszkańiec wsi mógł jak najwięcej spraw załatwić w gminie bez potrzeby uciekania się do powiatu.

Prezydium GRN

Organem organizującym pracę rady, komisji i samych radnych stanie się prezydium, w

którego skład wejdą: przewodniczący gminnej rady narodowej, jego zastępca oraz przewodniczący stałych komisji rady. To prezydium nie będzie się koncentrowało na pracy administracyjnej, lecz punkt ciężkości jego działania przeniesie się na kwestie inspirowania, organizowania i kontroli. W praktyce oznacza to umocnienie organu przedstawicielskiego w gminie. Zarówno przewodniczący gminnej rady narodowej jak również przewodniczący stałych komisji wykonywać będą swe funkcje społecznie. Nie mogą oni także sprawować funkcji wykonawczych w organach administracyjnych gminy. Ma to na celu podniesienie skuteczności funkcji władczych i kontrolnych gminnych rad narodowych. Im silniejszy będzie organ władzy w gminie, im większe będą jego kompetencje, im bardziej autorytatywny i samodzielnny, tym większe możliwości władczego wpływu tego organu na pracę administracji w gminie, a więc urzędu. I tu przechodzimy do omówienia drugiego czynnika — czynnika administracyjnego.

Urząd gminny

Administrację gminy sprawować będzie urząd gminny, kierowany przez naczelnika gminy, który ma być urzędnikiem wyposażonym w odpowiednie kompetencje koordynacyjne i administracyjne, mianowanym przez przewodniczącego prezydium WRN na wniosek powiatu i po zasięgnięciu opinii gminnej rady narodowej. Naczelnik odpowiedzialny jest za wykonanie uchwał gminnej rady narodowej, jest też podporządkowany władzy wyższego szczebla i wobec niej ma odpowiadać za realizację zadań ogólnopństwowych. Powołanie naczelnika gminy ma na celu nie tylko wprowadzenie na szczebel gminy zasady jednoosobowego kierownictwa i wyrażenie określenia odpowiedzialności, ale także przyznanie odpowiednich uprawnień, co razem powinno zapewnić sprawne wykonywanie coraz większych zadań. Naczelnik gminy ma być centralną postacią w roboczym rozwiązywaniu problemów rozwoju gminy i zaspokajaniu potrzeb jej mieszkańców. Do zadań naczelnika należeć będzie między innymi: realizacja ogólnopństwowych zadań produkcyjnych gminy, szczególnie w dziedzinie rolnictwa, przygotowywanie projektów planu gospodarczego, kontrola wykonywania przez mieszkańców obowiązków wobec państwa, nadzór nad pracą jednostek pod-

porządkowanych radzie gminnej, ochrona porządku publicznego itp. Poza tym naczelnikowi przybędzie szereg obowiązków, wynikających z przekazania kompetencji z powiatu: produkcja rolna, budownictwo mieszkaniowe, indywidualne, gospodarcze, zdrowie i opieka społeczna.

Odpowiedzialność przed partią

Planowana reforma otwiera drogę zarówno do umocnienia państwa i udoskonalenia systemu działania władzy i administracji, jak i do rozwoju demokracji socjalistycznej. We władzach gminy znajdują się członkowie partii, a także ZSL, odpowiedzialni przed swoimi władzami partyjnymi za to, w jaki sposób wywiązują się ze swych funkcji społecznych w gminnej radzie i ze swych funkcji zawodowych w urzędzie naczelnika gminy.

Powracając do poprzednich rozważań, trzeba podkreślić sens przygotowywanych przeobrażeń. Chodzi o stworzenie lepszych niż obecne warunków dla bardziej dynamicznego rozwoju polskiej wsi. Wymaga to równoległego — jak powiedział na VI Plenum KC PZPR Edward Gierek — doskonalenia aparatu wykonawczego i wszystkich organów przedstawicielskich, które są podstawową formą uczestnictwa ludzi pracy w rządzeniu. Znaczący to, że radny musi przejawiać nie tylko zainteresowania problemami rady, ale także musi wykazywać aktywność w jej pracach, chęć działania i to działania konsekwentnego, kojarzącego interesy jednostek i mniejszych grup z interesami społecznymi. Znaczący to także, że zarówno naczelnik gminy jak i pozostali urzędnicy i pracownicy aparatu administracyjnego muszą tak wykonywać swe obowiązki, by to gwarantowało prawidłowe i sprawne realizowanie przez nich trudniejszych niż dotąd zadań.

Sprawność i kwalifikacje aparatu administracyjnego są warunkiem niezbędnym dobrej realizacji uchwał i zaleceń organów samorządowych. I odwrotnie: do sprawnego funkcjonowania aparatu administracyjnego, do zachowania społecznego sensu jego działania potrzebne są inicjatywa i kontrola ze strony organów samorządowych. Oba te czynniki działają na zasadzie sprzężenia zwrotnego lub jak kto woli — na zasadzie nacyń połączonych. I to jest najlepsza gwarancja ich wzajemnego uzupełniania się i ich sprawnego działania.

MARIAN FLESIEROWICZ

Z wędrówek po kraju

TORUŃSKA „ELANA II“

objektów. Zahamowanie na jednym odcinku powoduje łańcuskowe ujemne skutki w całym procesie inwestycyjnym. Sztab budowy „Elany II” ma więc przez całą dobę pełne ręce roboty. Kierujący tym złożonym mechanizmem zespołu ludzi o wysokich kwalifikacjach inż. Andrzej Kumer, cały niemal czas spędza na budowie. Odpowiedzialny za wszystko, dogląda każdego szczegółu. W jego gabinecie zwracają uwagę kolorowe plansze. Jest na nich oznakowane wszystko, poczynając od „kresek” z pierwszych dni niełatwego startu, do zwartych rysunków gotowych już hal produkcyjnych. Trudno laikowi połączyć się w tej gmatwaninie kół, linii, kwadratów. Jednak inż. Kumer może opisać w każdej chwili nie tylko obecny stan hali głównej, nad którą wznosi się teraz nawa, aby przygotować pełny front robót na okres zimy, ale także odpowiedzieć na pytanie dlaczego właśnie stoi bezczynnie nowoczesna koparka w pobliżu labiryntu wykopów. Bo przecież i to się zdarza.

Nie często, ale zdarza się. Tak właśnie było, kiedy plac budowy zwiędział niedawno wicepremier Franciszek Kaim i sekretarz bydgoskiego KW PZPR — Józef Majchrzak. Te przestoje nowoczesnego sprzętu wraz z innymi jeszcze brakami, jak m. in. niedostatecznie liczna załoga spowodowały opóźnienia w budowie dochodzące pod koniec września na niektórych obiektach do 20 dni i więcej. Zahamowania te trzeba teraz odrabiać. Potrzeba około 500 dalszych ludzi do pra-

cy. Skąd ich wziąć? Problem ten staje się chyba najważniejszy. Jego rozwiązanie jest pierwszym stopniem trudności: i dla kierownictwa budowy i dla gospodarzy Torunia. Pomyśleć tylko, jakże się diametralnie zmieniła sytuacja w okresie tych dwudziestu kilku zaledwie lat. Dawniej — i w samym Toruniu i w okolicznych miasteczkach „szalało” bezrobocie. Dziś — poczynając od Nieszawy po Gołub — Dobrzyń, od Aleksandrowa Kujańskiego po Chełmżę — trudno znaleźć ludzi do pracy. Przykład „Elany II” jest jednoznaczny i jakże wiele mówiący o przeobrażeniach jakie dokonały się w okresie władzy ludowej.

Budowniczo „Elany” natrafiają jednak nie tylko na trudności obiektywne. Z dumą pokazują wstęgi asfaltowych dróg, które położyli wśród pól, wznoszący szybko ich rekami budynek fabryczny — jeden z najważniejszych obiektów, rozległy parking dla autobusów dowożących ludzi do pracy, sprawnie przebiegający montaż kolektorów o długości wielu kilometrów.

W „Elanie” niewiele mówi się o biurokracji, ale trapi ona budowniczych i nie szczędzi im kłopotów. Oto jeden tylko przykład: wicepremier F. Kaim wydał polecenie uprawniające dyr. Kumerę do osobistego decydowania o przyznawaniu premii i nagród. Decyzja ta jednak przeleżała w pośrednich ogniwach zarządzania ponad trzy miesiące nim dotarła do wiadomości kierującego bu-

dową „Elany II”. Przedstawiciele zjednoczenia winni ślamazarności tłumaczyć się, ale przecież słowa nie odrobnią straconego czasu.

„Oczko w głowie”

„Elana II” jest przysłowiowym „oczkiem w głowie” gospodarzy Torunia i wojewódzkich władz partyjnych. Stąd ta przejawiająca się na każdym kroku ich troska o sprawy socjalno-bytowe załogi. Wiadomo przecież z doświadczeń wielu lat: im lepsze warunki pracy, tym szybsze jej tempo. Tak więc wagi uwagi zwraca się w „Elanie” na stołówki, w których dojeżdżający do pracy z odległych nierzad wsi, mogą zjeść smacznie przygotowane posiłki. Nie zapomniano także o szatniach i o kioskach z artykułami spożywczymi, z napojami. Wszystko to już stoi i jest do dyspozycji około 2,5 tys. załogi. Wprawdzie nie każdy robotnik korzysta z tych urządzeń. Wielu tzw. „robotniko-chłopów” woli jeszcze powiesić ubranie na gwoździu w pobliżu stanowiska pracy niż w szatni. Ale to również sprawa nawyku i właściwego oddziaływania na ludzi. W „Elanie II” robi się dużo w tym kierunku. Podobnie sprawa mieszkań. Nie „hotelowych izb”. Mnóstwo robotników dziś budujących „Elanę” pragnie pozostać w niej i potem — już w produkcji. I znów szybko, jakże cenna decyzja. Ministrowie — Jerzy Olszewski i Alojzy

NASZE ROZMOWY

Ziemniaczany rekordzista

— I to prawie czterokrotnie większą niż przewidywał pana kontrakt. Czy to nie odbicie się ujemnie na hodowli w gospodarstwie?

— Ziemniaków nie uprawiam wiele, bo tylko dwa hektary w moim 18-hektarowym gospodarstwie. Miałem jednak w tym roku bardzo dobre plony. Sprzątnąłem po 320 kwintali z hektara „Flisaków” i „Uranów”, i to skłoniło mnie do zwiększonej dostawy. Hodowałem w gospodarstwie na tym nie ucierpi. Zostawiam na bieżące spożycie 12 ton, z tego sporo przeznaczę do parowania i zakiszenia, żeby uniknąć strat przy kopcowaniu. Podstawę żywności trzody chlewnej i bydła stanowią u mnie inne pasze, przygotowywane w ciągu wiosny, lata i jesieni. Mam zakiszoną kukurydzę, liście buraczane, żyto poplonowe, a wysłoki dostanę z cukrowni. To wystarczający zasób paszy dla odstawianych rocznie 40 tuczników i dla hodowanych obecnie 13 sztuk bydła.

— Pan ma opinię jednego z najlepszych dostawców mleka w rejonie Tarnowa Podgórnego.

— Raczej miałem do niedawna. Żeby sprzedawać rocznie 38 tysięcy litrów mleka, musiałem od każdej z kilkunastu krów uzyskiwać średnio po 5 tysięcy litrów. Obecnie mam 7 krów i hoduję 6 sztuk młodych dla odnowienia stada.

— Przyjął pan zatem kierunek hodowlany w gospodarce?

— I roślinny również, bo w tym roku sprzedałem już 18

Bolesław Zebrowski: „...wystarczy mi jednak i na sprzedaż i dla żywienia inwentarza...”
Fot. — K. Przychodźki

ton zbóż, a na przyszły zakontraktowałem 9 hektarów zbóż. Jest to więc połowa posiadanej przeze mnie areali ziemi. Przy wysokich plonach wystarczy mi jednak i na sprzedaż i dla żywienia inwentarza.

— Intensywna produkcja polowa i hodowlana wymaga wiele zachodu i pracy. Jest pan już starszy wiekiem, co dalej z paną gospodarstwem? Są następcy?

— Liczę na córkę Marię i zięcia, Jana Grabowskiego, którzy mieszkają i pracują z nami. Pozostałe dzieci są samodzielnymi. Mam nadzieję, że moi następcy nie będą gospodarować gorzej.

Rozmawiała:
MARIA POLCYNOWA

LITERATURA SPOŁECZNO-POLITYCZNA

- Weronika Gostyńska — „Stosunki polsko-radzieckie 1918—1919”. KIW, str. 398, 60,— zł.
- „Gruzja” — praca zbiorowa, tłum. z ros. PWN, str. 309, 58,— zł.
- INNE
- Ewa Curie — „Maria Curie”, tłum. z franc., wyd. XIV, PWN, str. 437, 50,— zł.
- Marian Biskup — „Nicolaus Copernicus im Oeffentlichen Leben Polens” (Działalność publiczna N. Kopernika). PWN, str. 102, 15,— zł.
- Joanna Olkiewicz — „Najjaśniejsza Rzeczpospolita Wenecka”, seria Światowid. KIW, str. 407 + ilustr., 12,— zł.
- Stanisław J. Sokołowski — „Logika w dowodzeniu i kierowaniu”, Biblioteka Wiedzy Wojskowej. MON, str. 354, 35,— zł.

Karkoszka zgadzają się na zbudowanie ponad plan potrzebnych mieszkań. Jeden resort da materiały budowlane, drugi — pieniądze.

Liczy się każda minuta

Obecnie najważniejszą sprawą w „Elanie” jest doprowadzenie do ścisłego przestrzegania ustalonego harmonogramu prac. Uzupełnia się szybko brakujące tony stali, usprawnia transport. Z tym transportem to zresztą nie jest takie proste. Duże usługi w ostatnim czasie oddały budowniczym traktory okolicznych kółek rolniczych.

Roboty piętrzą się. W deszczu i słońcu, w chłodzie i jesiennych wichurach robotnicy z dużą ofiarnością pracują od wczesnego świtu do późnego wieczora. Mechaniczne urządzenia wykorzystywane są obecnie na dwóch zmianach. Odrobić bowiem trzeba nie tylko dotychczasowe opóźnienia, ale i wyprzedzić harmonogram prac. Liczy się w „Elanie II” nie tylko każdy dzień, ale dosłownie każda minuta.

Zadanie dla wszystkich postawione jest konkretne: 30 czerwca 1973 r. powinny być uruchomione pierwsze linie produkcyjne w „Elanie II”. Po całkowitym zaś dojeździe do określonych przez projektantów mocy, toruńska „Elana II” dawać będzie trzy razy więcej włókien typu torlen i elana niż dotychczas produkują się w „starym” zakładzie. Czterokrotnie zwiększy się także wtedy wyrób ważnego surowca do produkcji włókien — DMT.

STANISŁAW BABISIAK

Sukcesy, trudności, opóźnienia

Budowa fabryki-giganta wymaga dużej koncentracji prac. Potrzebny jest precyzyjnie działający mechanizm organizacyjny. Nie może być opóźnień na żadnym z licznych

Hurtownia Artykułów Metalowych

w Poznaniu, ul. Szewska 14
z a w i a d a m i a,
że z powodu inwentaryzacji
będą zamknięte magazyny:
przy ul. Obrotowej
artykuły kanał i c.o. — narzędzia — armatura
i łączniki
przy ul. Sredzkiej 20
artykuły instalacyjne
od dnia 28. X. 72 r. — 9. XI. 72 r.
Oddział Szczygiorno k/Kalisza
od dnia 23. X. 72 r. — 28. X. 72 r.
8595-K1

Przetargi

Biurowi Zbytu Łożysk Tocznych Poznań, ul. Wrzesińska 14, ogłasza PRZETARG NIEOGRODZONY na sprzedaż samochodu osobowego m-r. „Warszawa” M-20, na warunkach II przetargu. Cena wywoławcza 16.800 zł.

Przetarg odbędzie się dn. 27. 10. 72 r. o godz. 13, przy ul. Wrzesińskiej 14. Przystępujący do przetargu zobowiązani są do złożenia wadium w wysokości 10% ceny przetargu najpóźniej do dnia 26. X. 72 r. Samochód oglądać można codziennie od godz. 13-14. 8775-K1

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Jasieniu pow. Kościan ogłasza PRZETARG NIEOGRODZONY na sprzedaż:

1. Samochodu ciężarowego marki „Gaz 51” nr silnika 3326832, nr podwozia 3-697868, cena wywoławcza 22.500,— zł, nr rej. PE 21-92,
2. Samochód dostawczy marki „Żuk” nr silnika ZMR. 336, nr podwozia 031363, cena wywoławcza 34.020,— zł, nr rej. PE 17-89.

Przetarg odbędzie się w dniu 6 XI, o godz. 10, w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Jasieniu, pow. Kościan. Pojazdy oglądać można codziennie od godz. 8 do godz. 15 w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Jasieniu, pow. Kościan.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić najpóźniej w przeddzień przetargu do godz. 15, w Kasie RSP Jasień. 27369g

OBWIESZCZENIE o licytacji nieruchomości
Komornik Sądu Powiatowego dla m. Poznania rewiru VI, na podstawie art. 953 pcc podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 listopada 1972 r. godzina 10 odbędzie się w biurze komornika — gmachu Sądu Pow. dla m. Poznania, ul. Młyńska 1a, pokój 309, SPRAWA W DRODZE PUBLICZNEGO PRZETARGU NIERUCHOMOŚCI, położonej w Poznaniu, narożnik ul. Winklera i Kasprzaka, stanowiąca parcelę o powierzchni 809 m², zabudowaną barakiem mieszkalnym. Nieruchomość oszacowana została na 105.699,— zł, cena wywoławcza wynosi 79.275,— zł, a rekombia 10.570,— zł. 8166-K1

Matrimonialne

Dwóch panów rozwiedzionych: lat 48, wzrost 175 z własnym zakładem i 46 lat, wzrost 181, pracownik umysłowy z mieszkaniami, poznają panie w celu matrymonialnym. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 26620g.

Wdowa niezależna reprezentacyjna z mieszkaniem pozna kulturalnego pana do lat 69. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 26844g.

Dwie wysokie panie z wyższym wykształceniem poznają interesujących panów z wyższym wykształceniem w wieku do lat 45. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 26898g.

Dnia 18 października 1972 r. zakończył swój pracowity żywot opatrzony Sakramentami św. mój drogi mąż, ukochany ojciec, dziadek, brat, szwagier, przeżywszy lat 63, sp.

WŁADYSŁAW STASZYK

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 14, na cmentarzu parafialnym w Krobi.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Krobia — Powstańców Wlkp. 1. 26254g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarł po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. mój ukochany, troskliwy mąż, brat, szwagier, wujek i kuzyn, sp.

JÓZEF STAWSKI

Powstańca wielkopolski odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 9.40, na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona

żona z siostrą i rodziną

28184g

† Dnia 17 października 1972 r. zmarł nagle mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 67, sp.

ZYGMUNT PAWELCZAK

Mśza św. odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 11, po czym odprowadzenie zwłok na cmentarz parafialny w Mosinie.

W smutku pogrążona

żona z rodziną

28166g

† Dnia 18 października 1972 r. zasnął w Bogu nasza najdroższa żona, matka, teściowa i babcia

ELEONORA CHUDZIŃSKA

z domu Koltuniak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 11.30, na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Pogodna 64. 28256g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św. mój ukochany, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

MARIA PEDA

były długoletni, wzorowy pracownik naszej Spółdzielni.

Zegnamy z żalem serdeczną Koleżankę składamy Rodzinie Zmarłej wyrazy szczerego współczucia.

Koło Rencistów, Rada Zakładowa, Zarząd współpracownicy Sp-ni Pracy „Swit” w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 21 bm. o godz. 10.15, na cmentarzu komunalnym na Junikowie. 8798-K1

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. nasza najdroższa siostra, szwagierka i ciocia, sp.

MARIA PANKANIN

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 11, z kaplicy cmentarnej na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Warszawska 47 m. 3. 28249g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

ANNA WERNER

z domu Matulewska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 12, na Miłostowie.

W smutku pogrążeni

mąż i rodzina

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

† Dnia 18 października 1972 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja ukochana żona, kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 78, sp.

W smutku pogrążeni

Poznań, ul. Łęczycka 24 m. 2. 28161g

TEATRY

W POZNANIU
POLSKI — g. 19 „Czarownice z Salem”.
NOWY — g. 19 „Sługa dwóch pań”.
OPERA — g. 19 „Hrabina”.
OPERETKA — g. 19 „Kraina śmiechu”.
MARCINEK — g. 17 „Błękitny jeź”.
W WOJEWÓDZTWIE
WRZESNIA: „Placówka”.

KINA

GNIEZNO Lech: „Love story”; Polonia: „Dawid Copperfield”.
KOSCIAN: „Poskromienie złoń”.
KORNIK: „Słodką Charitę”.
LESZNO: „Pamiętnik szalonej gospodyni”.
NOWY TOMYSL: „Dwaj dżentelmeni we wspólnym mieszkaniu”.
OBORNICI: „Złota wdówka”.
SREM Klubowe: „Człowiek orkiestra”; Słonko: „Gdybym miał karabin”.
SRODA: „Kochanka buntownika”.
SZAMOTULY: „Przemiana”.
WAGROWIEC: „Martwa fala”.
WRZESNIA: „Szerokiej drogi kochanie”.

RADIO

PIĄTEK — PROGRAM I: Fala 1322 m: 8.08 Felieton dnia; 8.21 Co słychać w świecie; 8.30 Dla domu i dla ciebie; 9 Dla kl. V (biologia); „U trzema ogrodników i jednego ogrodnika” słuch. G. Rutkowski; 9.20 Muz. operowa; 9.40 Dla przedszkoli. Już lato odeszło; 10.05 „Na Dolgochomowieckiej”; — szkic T. Chrościelewskiego; 10.25 Z archiwum piosenek; 10.50 600 sekund z Andre Previnem; 11 Dla kl. IV Liceum (Propedeutyka nauki o społeczeństwie) temat: Rola świadomości społecznej — dyskusja; 11.20 Gdański konc. rozrywk.; 11.45 Postęp w gospodarstwie domowym; 12.25 Z poznajskiej fonoteki muzycznej; 13 Dla kl. VI Liceum (zajęcia fakultatywne grupy humanistycznej); „Bohater pozytyw-ny — kto to jest?”; 13.20 Mel. ludowe z Kurpi, Kujaw i Ziemi Łowickiej; 13.40 Więcej, lepiej, taniej; 14 Rep. lit. „Nowe polskie przysłówki”; 14.20 Mel. rozrywk.; 14.30 Rok Moniuszkowski na antenie PR; 15.05 Godzina dla dzieci — 1. Chłopców; 16.05 Alfa i Omega; 16.30 Popołudnie z młodzieżą; 16.50 Muz. i Aktualn.; 19.15 Z księgarskiej lady; 19.30 Kupię nie kupię, posłuchać warto; 19.45 Konec, zyczeń; 20.30 Śpiewa „Mazowsze”; 21 Gospodarskie rozmowy; 21.20 Z księgarskiej lady; 21.30 Zespół „Dziwiatka”; 22 Magazyn studentki; 23.10 O co tu chodzi?; 23.15 Muz. kameralna kompozytorów radzieckich; 0.10 Program nocny z Gdańska.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10, 12.05, 15, 16, 20, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: Fala 407 m i UKF 69.74 MHz: 7.50 Muz. i Aktualn.; 8.35 Mapa bohaterstwa; 8.50 Mel. ludowe; 9 „Melodie na głosy i instrumenty”; 9.35 Z życia ZSR; 9.55 „Jazz Jamboree 1972” — rep.; 10.25 „Wolni i swawolni” — fragm. pow. Z. Pietrasa; 10.45 Z twórczości kompozytorów baroku i klasycyzmu; 13 „Czas dobrych gospodarzy”; 13.15 „Przechadzki po Poznaniu”; 13.40 „Zielono-biała narzeczona” — fragm. opow. G. Moldowy; 14.05 „Turniej muzyczny” — aud. E. Pacholskiego; 17.25 Pozn. Konec. Zyczeń; 17.35 Radioexpress; 18.10 Komentarz aktualny K. Kolańskiego; 18.20 „Sonda” — dzw. magazyn ekonom.-spol.; 19.15 Język angielski; 19.30 Transm. Konec. Symf. z Sali Filharmonii Narodowej; 21.19 Muz. rozrywk.; 21.30 Rok Moniuszkowski na antenie PR; 22.33 Dziś wieczór gramy; 23.20 „Stefan Rachoń zaprasza”.

WIADOMOŚCI: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 12.05, 14, 16, 19, 22, 23.50.

PROGRAM III: UKF 66.62 MHz oraz fale krótkie pasma 20, 31, 41 i 49 m: 7.30 Gdy śmierć puka do drzwi — gawęda; 8.05 Mój magnetofon; 8.35 „Madame Irena” i inne piosenki dla solenizantki; 9 „Król z żelaza” — 30 odc. pow.; 9.10 Z kompozytorskiej teki Wasyła Solowiew-Siedoja; 9.30 Nasz rok 72; 9.45 T. Baird — „Muzyka epifonijna” na orkiestrze; 10 Kwadrans dla zespołu „Pink Floyd”; 10.15 Język niemiecki; 10.35 Wszystko dla pań; 11.45 „Śniadanie u Tiffany’ego” — 9 odc. pow.; 12.25 Za kierownicą; 13 Momenty muzyczne; 13.05 Na wrocławskiej antenie; 15.10 Album muzyki uniwersalnej; 15.30 Radio wa encyklopedia kultury; 15.55 „Jeśień” gra zespół M. Urbaniaka; 16.05 Fundacja Kościuszkowska — gawęda; 16.15 Muzyczne impresje kubańskie; 16.30 Liryka po francusku; 16.45 Nasz rok 72; 17.05 „Król z żelaza” — 31 odc. pow.; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 Skarby osiołki; 18 Muzyczny detektyw; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Tylko po hiszpańsku; 19.05 Powieść w wyd. dzw. „Grek Zorba”; 19.35 Muzyczna pocztka UKF; 20 Piosenka z miastem w herbie — Rio de Janeiro; 20.25 Ilustrowany Tygodnik Rozrywkowy; 21.50 Opera — G. Verdigo „Trubadur”; 22.08 Gwiazda śladu wieczorów — R. Rex; 22.15 Trzy kwadranse jazzu; 23 Wiersze o drzewach; 23.05 Koncert tylko dla melomanów — I. Strawiński — „Pietruszka”; 23.50 Na dobranoc gra i śpiewa zespół „Omega”.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

PIĄTEK — PROGRAM I: 8.05 — „Kim jesteście Wenkowi” — fab.

6 GŁOS WIELKOPOLSKI AR
20 X 1972 Nr 250 (8912)

Wykopki w Wielkopolsce dobiegają końca. Zapobiegłwsi gospodarze gromadzą już ziemniaki w kopcach.

Fot. — W. Frankiewicz

Z Gniezna Radni o remontach i rozbudowie miasta

Na kolejnej sesji Miejska Rada Narodowa w Gnieźnie dokonała oceny realizacji programu budownictwa mieszkaniowego i remontów budynków mieszkalnych. Dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego w mieście wymaga przede wszystkim należytego i terminowego przygotowania terenów oraz pełnego zmechanizowania robót. Dotychczas budownictwo mieszkaniowe wysokie prowadzone jest w Gnieźnie jedynie na Osiedlu 1000-lecia. Teren ten zostanie zabudowany do końca 1974 roku.

W tym też roku rozpocznie się zabudowę nowego osiedla — Winiary. Stąd też podstawowym zadaniem już teraz jest uzbrojenie tych terenów.

Plan na lata 1971—75 przewiduje oddanie do użytku 1730 mieszkań oraz 350 mieszkań w indywidualnych domkach jednorodzinnych. A jakie są potrzeby? Do roku 1975 wynoszą one około 4 tys. mieszkań. Przyczyną tego jest fakt, że wiele budynków mieszkalnych w mieście jest w bardzo złym stanie technicznym i część z nich praktycznie nie nadaje się do remontu.

Dla usprawnienia przebiegu remontów kapitalnych budynków mieszkalnych przewiduje się oddanie do użytku 60 mieszkań zastępczych przy ul. Pawła Cymasa oraz wybudowanie nowej bazy dla Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego Gospodarki Komunalnej.

zawszad o wszystkim

O AKTYWNOŚĆ W SZKOŁACH

KOSCIAN. Ostatnio odbyło się tu spotkanie przedstawicieli Zarządu Powiatowego ZMS z aktywem szkolnym ZMS. Poświęcono ono było wynikom w nauce uzyskiwanym w kościńskich szkołach zawodowych, średnich i pomaturalnej. Zwrócono uwagę na konieczność spopularyzowania wśród młodzieży uczącej się współzawodnictwa o tytuł tzw. „Grupy Wychowania Socjalistycznego”. Wiele miejsc w dyskusji zajęły problemy ideowo-wychowawcze. Postulowano, by raz w miesiącu lekcje wychowania obywatelskiego w szkołach — przygotowywane były przez uczniów. Poruszone również bardzo żywoty problem udziału młodzieży szkolnej w pracach związanych z upiększaniem miasta, a szczególnie najbliższego otoczenia szkół. W minionym sezonie wiosenno-letnim młodzież kościńska przepracowała blisko 1.000 godzin przy pracach porządkowych w mieście. (ww)

film bulg. — cz. II (wznowienie); 9.55 — Geografia (kl. VI); „Nasze skąty”; 10.55 — Dla szkół (kl. II); „Uwaga niebezpieczeństwo”; 11.55 — Przeproszenie obronne (kl. III lic.); „Budowa połowiej i nia telefonicznej”; 15.20 — Politechnika TV — Matematyka — Kurs przygotowawczy; „Liczyby rzeczywiste” — cz. I i II; 16.30 — Dziennik; 16.40 — Pora na Telefora; 17.25 — „Nie tylko dla pań”; 17.50 — Z cyklu: „Historia polskiej karykatury” — felieton E. Lipińskiego — „Czy istnieją ludzie do rosi”; 18.10 — „Teleskop”; 18.30 — „Piórpusze i ostrogi” — reportaż Stanisława Szwarbrickowskiego — cz. III (kolor); 19.05 — Turystyka i wypoczynek; 19.20 — Dobranoc i Dziennik; 20.05 — Z serii: „Delta Dunaju” — film prod. rum. pt. „Troche historii” (kolor); 20.30 — „Kraj” — maga-

Odzywają tradycje Na gostyńskim jarmarku

Jarmarkowe tradycje najdłużej zachowały się na ziemiach wschodnich i południowych Wielkopolski. W zachodniej i centralnej części województwa powoli zanikały, ludzie po prostu nie mieli czasu na takie ceremonie. Popędza ich coraz intensywniejsza produkcja, wolą więc kupować w najbliższym sklepie niż marnować czas na dojazd do miasteczek.

Aliści ostatnio jarmarki znów w modzie. Za sprawą samopomocowej spółdzielczości. Organizuje je się co pewien czas w miastach powiatowych, miasteczkach i nawet wsiach. Ale charakter jarmarku wybitnie się zmienił. Rolnik nie musi nań nic przywozić — prócz pieniędzy. Oferen tam są różne branże spółdzielczości samopomocowej, niekiedy wespół z WSS „Społem” i Miejskim Handlem Detalicznym.

Taki właśnie jarmark odbywa się obecnie w Gostyniu. Przenikliwy ziąb ani prace polowe nie przeszkodziły klienteli w masowym odwiedzaniu stoisk. Wiceprezes do spraw zaopatrzenia gostyńskiego PZGS Józef Matuszak liczy, że do piątku sprzeda towarów za 5 milionów złotych. Na jarmarku wystawiono do sprzedaży artykuły wartości około 10 milionów złotych.

Przy jednym ze stoisk z konfekcją spotykamy całą rodzinę rolników z Czajkowa. Ludwik Jeniec z żoną wybrali się tutaj po sprawunki dla swoich dzieci. — Szukamy płaszcza dla córki. Na razie jeszcze nie zdecydowaliśmy się. Jest duży wybór, lepszy niż w sklepie wiejskim. — mówi Władysław Jeniec. — Dla syna płaszcza już kupiliśmy na tym jarmarku.

Sprzedawczyni z GS Poniec, bo stoisko do tej GS należy, jest zadowolona z obrotów. Od rana do południa utargowała 24 tysiące złotych. Podobna opinia wyraża sprzedawca stoiska GS Borek, który oferuje klientom spory wybór płaszczy i wdzianek młodzieżowych oraz męskich. Obroty byłyby większe, gdyby miał większą różnorodność kurtek dla chłopców od 10 do 15 lat.

Przy stoiskach z obuwiem spora gromada kupujących.

Imprezie towarzyszyć będzie także seminarium, w ramach którego wygłoszonych zostanie kilka referatów.

Po południu natomiast, w klubie „Ikar” odbędzie się spotkanie jubileuszowe z okazji

OHP w Obornikach Szansa dla młodych

Inicjatywa otoczenia opieką tzw. trudnej młodzieży z terenu Obornik i okolicy, podjęta przez tamtejszy ZP ZMS, zasługuje na uznanie. Rozpoczął się mianowicie nabór do Ochotniczego Hufca Pracy przy Przedsiębiorstwie Remontowo-Budowlanym dla chłopców oraz przy Zakładach Jajczarsko-Drobiarskich dla dziewcząt. Warunkami przyjęcia do OHP są: ukończenie 16 lat i przynajmniej 5 klas szkoły podstawowej oraz dobry stan zdrowia. Uczestnictwo w hufcu zapewni ukończenie szkoły podstawowej w systemie wieczorowym oraz uzyskanie kwalifikacji, chłopcom — w zawodach: murarzynkarz, cieśla, dekarz, posadzkarz i lastrykarz, a dziewczętom — świetlarka, pakowaczka i w zakresie obróbki drobiu.

W tygodniu 5 dni przeznaczonych jest na pracę, jeden zaś na teoretyczną naukę zawodu. Okres przygotowania do zawodu trwa 12 miesięcy, w czasie których jego uczestnicy otrzymują wynagrodzenie w wysokości 600 złotych miesięcznie. Są oni zatrudnieni na podstawie umowy indywidualnej o pracę i korzystają ze wszystkich uprawnień, przysługujących pracownikom etatowym. Po odbyciu przygotowania oba przedsiębiorstwa gwarantują stałe zatrudnienie, odpowiednio wyższe zarobki i możliwości podnoszenia kwalifikacji.

Zgłoszenia do OHP przyjmują Działy Kadry — PRBG przy ul. Kopernika i ZJD przy ul. Lipowej, w terminie do 15 listopada br. (bop)

Z udziałem 19 zespołów Centralna Scena Amatora w Kaliszu

Już po raz szósty Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury organizuje — wespół z kilkoma instytucjami kulturalno-oświatowymi Centralną Scenę Amatora. Tym razem CSA odbędzie się w Kaliszu w dniach 20—22 bm., a hasłem jest „Region i środowisko” — w aspekcie inspirowanym dla amatorskiego ruchu artystycznego. Gospodarzem imprezy jest Kaliski Dom Kultury.

Dziś, tj. w piątek, o godz. 10 odbędzie się otwarcie VI CSA, po czym wystąpią: zespół kameralny KTM z Kalisza, Zespół Pieśni i Tańca przy Gromadzkim Ośrodku Kultury w Głusku, Zespół „Fama” z Inowrocławia z programem „Wycinanki kujawskie”. „Grupa I” z Człuchowa, w programie „Kolegiółki, sadowniki, świątki” wystąpi Jadwiga Galik ze Stupcy, kapela ludowa ze Szkoły Muzycznej z Zbąszczyń; kabaret z Krzczonowa i Kapela Podwórkowa „Walemany” z Góry Śląskiej.

Imprezie towarzyszyć będzie także seminarium, w ramach którego wygłoszonych zostanie kilka referatów.

Po południu natomiast, w klubie „Ikar” odbędzie się spotkanie jubileuszowe z okazji

OHP w Obornikach Szansa dla młodych

Inicjatywa otoczenia opieką tzw. trudnej młodzieży z terenu Obornik i okolicy, podjęta przez tamtejszy ZP ZMS, zasługuje na uznanie. Rozpoczął się mianowicie nabór do Ochotniczego Hufca Pracy przy Przedsiębiorstwie Remontowo-Budowlanym dla chłopców oraz przy Zakładach Jajczarsko-Drobiarskich dla dziewcząt. Warunkami przyjęcia do OHP są: ukończenie 16 lat i przynajmniej 5 klas szkoły podstawowej oraz dobry stan zdrowia. Uczestnictwo w hufcu zapewni ukończenie szkoły podstawowej w systemie wieczorowym oraz uzyskanie kwalifikacji, chłopcom — w zawodach: murarzynkarz, cieśla, dekarz, posadzkarz i lastrykarz, a dziewczętom — świetlarka, pakowaczka i w zakresie obróbki drobiu.

W tygodniu 5 dni przeznaczonych jest na pracę, jeden zaś na teoretyczną naukę zawodu. Okres przygotowania do zawodu trwa 12 miesięcy, w czasie których jego uczestnicy otrzymują wynagrodzenie w wysokości 600 złotych miesięcznie. Są oni zatrudnieni na podstawie umowy indywidualnej o pracę i korzystają ze wszystkich uprawnień, przysługujących pracownikom etatowym. Po odbyciu przygotowania oba przedsiębiorstwa gwarantują stałe zatrudnienie, odpowiednio wyższe zarobki i możliwości podnoszenia kwalifikacji.

Zgłoszenia do OHP przyjmują Działy Kadry — PRBG przy ul. Kopernika i ZJD przy ul. Lipowej, w terminie do 15 listopada br. (bop)

Dodatkowe miejsca pracy dla kobiet

W trzech kwartałach Wydział Zatrudnienia Przedsiębiorstwa PRN w Ostrowie skierował do pracy 465 kobiet oraz 92 absolwentów szkół ponadpodstawowych. Nadal jednak szuka się możliwości zwiększenia dodatkowych miejsc pracy zwłaszcza dla kobiet.

W ramach funduszu inwestycyjnego w I kwartale przeszkolono w Fabryce Automatyki Elektrycznej 30 kobiet, które znalazły tam zatrudnienie. Rozpoczęto też szkolenie 20 kobiet w Powiatowej Spółdzielni Usług Wielobranżowych w zawodzie stolarza. (hpl)